

Evaluatie van space for grace

Een grondige evaluatie van het project is moeilijk en zou veel tijd vragen - zeker als men het initiatief ziet voorbij wat we concreet op Filosofenfontein hebben gerealiseerd - omdat veel meer om de hoek komt kijken dan wat zichtbaar en gerealiseerd is.

Wat onze aanname en uitwerking betreft werden enkele nieuwe initiatieven genomen die waardevol zijn (vb. het wereldcafé). Ik vermoed dat S4G werd opgericht met de bedoeling vernieuwing in de kerk te brengen in de hoop opnieuw jonge mensen aan te spreken en naar de kerk te brengen. In dat opzicht heeft het project gefaald omdat de nieuwe initiatieven wel meer mensen aansprak maar het bleven dezelfde leeftijdsgenoten. (Misschien had het initiatief van huiskerken dat kunnen bewerken maar het raakt niet goed van de grond.)

Mijn grootste objectie is dat men niet aan een nieuwe visie op geloven is gekomen wat zich zou moeten vertalen in een andere praktijk. Men zou zoals de titel suggereert 'een ruimte moeten creëren waarin genade kan opborrelen'. Ik begrijp dit als actie ondernemen maar zodanig dat men in passiviteit door iets van het Andere wordt overvallen. Dat is paradoxaal en moeilijk.

Naar mijn mening zitten we op alle terreinen van het leven in een stroomversnelling die nog niet is te overzien. Er zijn grote verschuivingen in de samenleving, verschuiving in de seksuele identiteitsbeleving, filosofische verschuivingen, wetenschappelijke invraagstellingen van tot hiertoe vaststaande wetmatigheden, enz. We leven in een vloeiende en schuivende samenleving waarin geen vast punt buiten de werkelijkheid meer wordt aanvaard. Dat wordt ook weerspiegeld in het Godsbeeld dat leeft, het keert terug in het moeizaam komen tot overgave en de poging dat uit te drukken in een groep (wat wij de kerk of onze gemeenschap noemen). We beleven het einde van de religie en alles wat daarmee verbonden was aan macht, hiërarchie, rituelen en taal. De vraag is of dat naderend einde ook ruimte biedt voor een nieuwe spiritualiteit. Ik heb het gevoel dat zowel S4G als de nu lopende synode in Rome blijven voortborduren op een achterhaalde geloofsbeleving. Begrijp me goed: nieuwe initiatieven of een nieuw beleid dat eruit kan voortkomen is toe te juichen (het geeft enige tijd het gevoel dat men vooruitgaat), maar het blijven stuiptrekkingen van een tijd die stilaan voorbij is.

Mijn probleem is dat ik steeds duidelijker begin te zien wat ten einde loopt, maar dat ik geen duidelijk beeld krijg van wat wel moet komen. We maken mee dat geloven meer en meer een privézaak is geworden. Indien men nog als groep samenkomt (zoals op Filosofenfontein) is de binding met de groep erg los geworden (je ziet weinig gelovigen elke zondag terug). Maar sterker nog dan het wel of niet groep vormen is de discrepantie tussen de onzekerheid, de vragen en het moeizaam komen tot affectieve overgave van de enkelingen en de taal en de stijl waarmee groepssamenkomsten vorm krijgen. Misschien leeft er wel in die stille, vragende en zoekende mens een spirituele vraag, maar hoe de sprong te maken van onzekerheid naar zekerheid, van vaag vermoeden en stille afwachting naar de grote woorden en gebaren. Ik zie hoe jonge ordegenoten zich profileren door helemaal terug te keren naar het traditionele en op die manier zullen ze wel overleven, maar toekomst heeft deze aanpak niet.

Zoals men wel weet ben ik een grote bewonderaar van Meister Eckhart en de grote durf waarmee hij de gangbare geloofsbeleving van zijn tijd in vraag durfde stellen. Hij smeekte God

dat Hij hem van God zou bevrijden. En Eckhart roept op tot een diepe houding van armoede waarbij men niets weet, niets heeft en niets wil. Ik heb de indruk dat we de bodem van deze radicale negatie nog niet hebben gezien, ook niet wat daarna kan komen.

Naar mijn mening is S4G niet aan de fundamentele bevraging die ik hier beschrijf toegekomen. Ik blijf erbij dat het goede initiatieven heeft opgeleverd maar dat we voor een moeilijkere opdracht staan willen we geloven en betrokkenheid op het goddelijke stevigheid geven.

Marcel Braekers OP